

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/61/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319202815
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2319202815.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa A. C. XXXX, zastúpená advokátkou: Mgr. Ivicou Šišolákovou, so sídlom Minárčiných 888/30, Brezová pod Bradlom, proti žalovaným: 1. D. E., nar. XX.XX.XXXX, adresa F. C. XXX/XX, G., 2. H. A., nar. XX.XX.XXXX, adresa F. XXXX/XX, G., obaja zastúpení: JUDr. Ivan Rendek advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Šafárikova 1522/42, Galanta, IČO: 52 672 832, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 27. januára 2022, č.k. 26C/28/2019-278, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným 1. a 2. **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovaným 1. a 2. priznal 100% náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia.

Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 129 ods. 1 a 2, § 130 ods. 1, § 132 ods. 1, § 134 ods. 1 a 4 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ďalej len „OZ“ a § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k skutkovým zisteniam, že žalobkyňa a právni predchodcovia žalovaných 1. a 2. uzatvorili dňa 25.09.1985 kúpnu zmluvu formou notárskej zápisnice č. N 428/85, Nz 385/85, ktorou bol prevedený podiel právnych predchodcov žalovaných 1., 2. k nehnuteľnostiam vedeným v katastrálnom území A. C., okres Galanta, zapísaných na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXX, vedenom Okresným úradom Galanta, katastrálnym odborom - parcela reg. „C“ č. 1151 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 658 m² a rodinný dom so súpisným číslom XXXX na parcele reg. C č. 1151 (ďalej aj ako „Nehuteľnosti“) v podiele 48/50 na žalobkyňu (ďalej aj ako „Kúpna zmluva“). Rovnako nebolo sporným a zároveň mal súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 7C/173/88-9 zo dňa 03.11.1988, právoplatným dňa 15.12.1988 súd určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi D. E. ako odporcom 1. a súčasne predávajúcim a I. E. ako odporkyňou 2. a predávajúcou a odporkyňou 3. A. B. ako kupujúcou dňa 25.09.1985, ktorou zmluvou bol prevedený spoluvlastnícky podiel nehnuteľnosti vedenej na LV č. XXX parc. č. 1151 dom dvor vo výmere 658 m², ktorá kúpna zmluva bola registrovaná štátnym notárstvom v Galante pod č. RI 535/85, je neplatná a zaviazal odporcov 1. až 3. zaplatiť vzniknuté trovy konania titulom právneho zastúpenia navrhovateľky

v sume 720,- Kčs do 3 dní. Žalobkyňa sa domáhala, aby súd prvej inštancie určil, že vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 48/50 na nehnuteľnosti vedenej Okresným úradom Galanta, odborom katastrálnym na LV č. XXX, pre k.ú. A. C., okres Galanta, obec A. C. ako parcela reg. ČKN č. XXXX o výmere 658 m² - zastavaná plocha a nádvorie s domom súp. č. XXXX postavenom na parcele č. 1151 náleží žalobkyni, a to na základe právneho dôvodu vydržania. Tvrdenie držiteľa o tom, že mu vec patrí a že s ňou nakladal ako s vlastnou, musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami, z ktorých sa dá usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú vydržaciú dobu dôvodné (R 8/1991). Zákom ustanovené podmienky vydržania sú a) existencia držby veci z toho hľadiska, či držiteľ s vecou nakladá ako so svojou a či je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí; b) uplynutie ustanovenej doby, v ktorej má oprávnený držiteľ vec v držbe (trojročná doba pri hnutelných veciach, desaťročná doba pri nehnuteľných veciach); c) spôsobilosť predmetu vydržania. (R 50/1985).

Z vykonaného dokazovania nemal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno ohľadne preukázania dobromyseľnosti jej držby a teda v konečnom dôsledku oprávnenosť držby spoluvlastníckeho podielu 48/50 nehnuteľnosti v trvaní zákonom stanovenej vydržacej doby 10 rokov ako jednu zo základných hmotnoprávných podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa, ale aj z hľadiska, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Vo všeobecnosti platí, že dobromyseľnosť zaniká v okamihu, kedy sa držiteľ zoznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec právom patrí alebo že je subjektom práva, ktorého obsah vykonáva. V danom prípade žalobkyňa označila za začiatok vydržacej doby uzatvorenie kúpnej zmluvy dňa 25.09.1985, ktorou právni predchodcovia (rodičia) žalovaných 1. a 2. previedli spoluvlastnícky podiel o veľkosti 48/50 k nehnuteľnosti vyššie špecifikovanej na žalobkyňu, ktorá zmluva bola aj relevantným spôsobom podľa vtedy účinnej právnej úpravy registrovaná štátnym notárstvom. Súd mal vzhľadom na nesporné tvrdenia strán sporu za preukázané, že v čase začatia plynutia vydržacej doby bola žalobkyňa dobromyseľná a držba bola oprávnená, a to však najdlhšie do doby doručenia rozsudku OS Galanta č.k. 7C/173/88-9 zo dňa 03.11.1988, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté, že kúpna zmluva z 25.09.1985 ako nadobúdaci titul vlastníckeho práva žalobkyne je relatívne neplatná podľa ust. § 40 ods. 1 OZ účinného v danom čase v dôsledku rozporu s ust. § 140 OZ. Od tejto doby nemožno držbu spoluvlastníckeho podielu 48/50 považovať za oprávnenú a žalobkyňu za dobromyseľnú. Hlavnou objektívnou prekážkou je práve výrok uvedeného rozsudku, ktorý bol záväzný o.i. aj vo vzťahu k žalobkyni tam v procesnom postavení odporkyne 3. Táto si podľa názoru súdu zjavne protirečí, keď v žalobe uvádza, že v konaní sp. zn. 7C/173/1988, kde bola na pojednávaní prítomná, súhlasne s odporcami 1. a 2. (právni predchodcovia žalovaných 1. a 2.) prezentovala názor o tom, že napadnutá kúpna zmluva je platná, pričom vo svetle tohto konsenzu žili ako ona, tak aj právni predchodcovia žalovaných 1. a 2. v presvedčení, že medzi nimi je (zrejme ignorujúc záväznosť výroku rozsudku pre účastníkov konania) napriek rozhodnutiu naďalej kúpna zmluva platná, pričom na pojednávaní argumentovala tým, že ona vlastne ani nevedela, o čom konanie sp. zn. 7C/173/1988 bolo, čoho sa týkalo, nevedela o konečnom rozhodnutí, nakoľko v takom prípade by s najväčšou pravdepodobnosťou nemohla dospieť ku konsenzu ohľadne predmetu daného sporu s odporcami 1. a 2. Nespochybná existencia právoplatného rozhodnutia o určení, že kúpna zmluva ako nadobúdaci titul vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu 48/50 na nehnuteľnosti je neplatná, predstavuje podľa názoru súdu neprekonateľnú prekážku existencie dobromyseľnosti a oprávnenosti držby žalobkyne najneskôr po doručení tohto rozhodnutia do jej sféry dispozície.

V danom kontexte a najmä s prihliadnutím na to, že žalobkyňa a právni predchodcovia žalovaných 1/ a 2/ po právoplatnom vyslovení neplatnosti kúpnej zmluvy z 25.09.1985 nepristúpili k uzatvoreniu iného právneho úkonu a ani nedošlo k prípadnej právnej skutočnosti, v dôsledku ktorých by bolo objektívne možné dospieť k záveru, že spoluvlastnícky podiel 48/50 k nehnuteľnosti patrí žalobkyni, možno vyhodnotiť ako irelevantné, že žalobkyňa platila miestnu daň z nehnuteľnosti, ako aj poplatky spojené s jej užívaním, rovnako nič na veci nezmení aj žalobkyňou tvrdená (i keď nepreukázaná) skutočnosť, že do nehnuteľnosti investovala a zveľadila ju, nakoľko v prípade, ak by tomu tak bolo, išlo by o investíciu do cudzieho majetku, nie o splnenie predpokladu vydržania. Nie je ani rozhodujúcim,

či žalobkyni bola vrátená ňou zaplatená kúpna cena spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti, nakoľko nejde o hmotnoprávny predpoklad pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, i keď môže predstavovať iný druh právneho nároku žalobkyne. Rovnako súd nepovažuje za rozhodujúce, či sa právni predchodcovia vydania nehnuteľnosti vo vzťahu k žalobkyni domáhali a ako často, nakoľko 10 ročná vydržacia doba, ktorej počiatok žalobkyňa datovala uzatvorením neplatnej kúpnej zmluvy ku dňu doručenia rozsudku neuplynula, pričom po doručení rozhodnutia vzhľadom na absenciu akéhokoľvek ďalšieho relevantného právneho úkonu resp. absenciu vzniku relevantnej právnej skutočnosti, na základe ktorej by sa žalobkyňa objektívne mohla domnievať, že jej vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu na nehnuteľnosti patrí, nemožno o dobromyseľnosti žalobkyne uvažovať, na základe čoho je nadbytočné zaoberať sa prípadným následným nerušeným uplynutím vydržacej doby. Vo vzťahu k zmene právnej argumentácie žalobkyne prezentovanej jej právnou zástupkyňou po prvý raz na ostatnom pojednávaní vo veci dňa 27.01.2022 súd prvej inštancie mal za to, že tento procesný postup je v rozpore s ust. § 153 ods. 1 a ods. 2 CSP, ak by ich súd vyhodnotil len ako prostriedky procesného útoku. Žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne tu uviedla, že podpis na doručenke, ktorou mal byť žalobkyni doručený rozsudok OS Galanta č.k. 7C/173/1988-9, nie je jej pravým podpisom, ktoré tvrdenie mala a mohla žalobkyňa vzhľadom na dátum začatia predmetného konania produkovať skôr, nejde o objektívne novú skutočnosť, ktorá nemohla byť uplatnená skôr, pričom vzhľadom na neexistenciu originálu kompletného spisu (vrátane dotknutej doručenky) v archíve súdu z dôvodu uplynutia zákonnej lehoty jeho archivácie a následnej skartácie spisu ani nemožno ani objektívne prešetriť dôvodnosť jej tvrdenia.

O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, kde vzhľadom na plný procesný úspech žalovaných 1. a 2. v konaní im priznal právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v plnej miere.

Voči napadnutému rozsudku v celom jeho rozsahu podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP, ktorým sa domáhala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v celom rozsahu a vrátil vec na nové konanie.

V odvolaní uviedla, že s právnymi závermi súdu prvej inštancie o nedostatku dobromyseľnosti žalobkyne a oprávnenosti držby predmetných nehnuteľností, nesúhlasí. V odôvodnení napadnutého Rozsudku však chýba akákoľvek zmienka o (pre žalobkyňu) dosť podstatnej okolnosti, ktorá má podstatný vplyv aj na dobromyseľnosť žalobkyne, a to že žalobkyňa neovláda slovenský jazyk na takej úrovni, aby bola schopná pochopiť nielen odbornú (právnú) stránku vedeného konania, ale aj obsah prednesov a vyjadrení ako súdu, tak aj účastníkov konania a z tohto dôvodu bola žalobkyni v tomto súdnom konaní (26C/28/2019) ustanovená tlmočnica. Vzhľadom na uplynutie archivačnej doby neboli k dispozícii účastníkom konania a ani súdu zápisnice o priebehu konania vedeného vo veci určenia neplatnosti kúpnej zmluvy pod č.k. 7C/173/88, avšak zo striedmosti interpretácie vyjadrenia žalobkyne v rozsudku zo dňa 3.11.1988 (až jedna veta), ako žalovanej 3. v konaní 7C/173/88 sa môžeme domnievať, že žalobkyňa v uvedenom konaní nebola právne zastúpená a nemala k dispozícii ani tlmočníka, ktorý by jej tlmočil obsah súdneho konania 7C/173/1988 v materinskom jazyku tak, aby objektívne nadobudla vedomosť o tom, že kúpna zmluva, ktorou nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam bola súdom vyhlásená za neplatnú. Ako žalobkyňa uviedla vo svojich prednesoch, bola prítomná spolu so žalovanými v 1. a v 2. rade (t.j. právnymi predchodcami žalovaných v 1. a 2. rade) na pojednávaní na súde, ktorí ju po skončení pojednávania ubezpečili, že všetko je v poriadku (k tejto domnienke dospeli zrejme na základe toho, že pred súdom trvali na platnosti kúpnej zmluvy) a keďže po tomto pojednávaní sa neudiali žiadne okolnosti svedčiacie o opaku, žila žalobkyňa v presvedčení o tom, že je vlastníkom dotknutých nehnuteľností v spoluvlastníckom podiele 48/50 – in k celku ďalších takmer 30 rokov. Žalobkyňa zároveň uviedla, že podpis na doručenke k rozhodnutiu 7C/173/88 nie je jej, čo je zrejme už laickým pohľadom a navyše žalobkyňa sa podpisuje v slovenskom ekvivalente svojho priezviska, t.j. ako B. a nie B.. Nedoručením súdneho rozhodnutia žalobkyňa nebola oboznámená s jeho obsahom. Vo všeobecnosti platí, že dobromyseľnosť zaniká v okamihu, kedy sa držiteľ zoznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec právom patrí alebo že je subjektom práva, ktorého obsah vykonáva. Žalobkyňa sa s takouto skutočnosťou neoznámila a nevedomosť o obsahu súdneho rozhodnutia, ktorým bola vyslovená neplatnosť zmluvy, nemôže byť vzhľadom na

jazykovú bariéru žalobkyne považovaná za skutočnosť mimo rámca bežnej opatrnosti. S prihliadnutím na uvedené okolnosti sa žalobkyňa nemala ako oboznámiť s takými skutočnosťami, ktoré by u nej mohli vzbudiť pochybnosti o tom, že nie je podielovým spoluvlastníkom dotknutých nehnuteľností o veľkosti 48/50 najmä ak: a) jej nebolo riadne doručené právoplatné rozhodnutie č.k. 7C/173/88, b) nie je znála slovenského jazyka slovom ani písmom, c) právni predchodcovia žalovaných 1. a 2. (ako predávajúci) ju ubezpečili o tom, že na súde nesúhlasili s neplatnosťou zmluvy a všetko je v poriadku, d) nikto od nej nežiadal (ústne ani písomne), aby ako nevlastník predmetné nehnuteľnosti neužívala a vypratala, ani jej nebola vrátená kúpna cena, e) má nepretržite vedený trvalý pobyt na adrese dotknutých nehnuteľností, počnúc od nadobudnutia vlastníckeho práva. Nepreskúmateľnosť rozsudku v tomto smere spočíva aj v tom, že súd svoje rozhodnutie založil len na jednej skutočnosti nevzal do úvahy aj ostatné okolnosti prípadu. Z vykonaného dokazovania nemal súd za preukázané, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno ohľadne preukázania dobromyseľnosti jej držby a teda v konečnom dôsledku oprávnenosť držby spoluvlastníckeho podielu 48/50 nehnuteľnosti v trvaní zákonom stanovenej vydržacej doby 10 rokov, ako jednu zo základných hmotnoprávných podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. V zmysle zásady uvedenej v ust. § 130 ods. 1 OZ pritom žalobkyňa nie je povinná preukazovať svoju dobromyseľnosť keďže platí, že v pochybnostiach sa držba považuje za oprávnenú. Tvrdenia prezentované zo strany žalovaného v 1. rade a žalovanej v 2. rade sa v celom ich rozsahu nezakladajú na pravde a sú čisto účelovými a smerujúcimi k ľahkému získaniu majetkového prospechu, t.j. zrekonštruovanej nehnuteľnosti. Hoci žalovaní v konaní predložili právoplatné rozhodnutie, ktorým bola súdom vyslovená neplatnosť kúpnej zmluvy, nevyvrátili tvrdenie žalobkyne o tom, že o obsahu vydaného rozhodnutia nebola oboznámená, nakoľko jej nebolo riadne doručené. Žalobkyňa spochybnila svoj podpis na doručenke k rozhodnutiu, ktorú nemala k dispozícii do súdom stanovenej lehoty na predloženie dôkazov, avšak ide o tak závažný dôkaz, na ktorý mal súd prihliadnuť.

Žalovaní 1. a 2. sa k podanému odvolaniu vyjadrili prostredníctvom svojho právneho zástupcu a uviedli, že súd prvej inštancie sa vysporiadal s argumentáciou žalobkyne a tiež uviedol svoje úvahy, ktorými sa viedol pri hodnotení skutkového a právneho stavu a to v rozsahu dostatočnom na vydanie rozhodnutia. Naďalej trvajú na tom, že u žalobkyne nie sú splnené všetky zákonné náležitosti potrebné na vydržanie nehnuteľnosti, a to konkrétne absentuje požiadavka oprávnenosti držby po celú zákonom vyžadovanú dobu 10 rokov. Momentom doručenia žaloby účastníkom konania (vrátane žalobkyne) v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 7C/173/88, bol nadobúdaci titul žalobkyne spochybnený. Žalobkyňa pritom v tomto konaní nikdy nespochybnila, že by jej nebola žaloba v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/173/88 súdom doručená. Žaloba v uvedenom konaní musela žalobkyňu upozorniť na porušenie výslovného zákonného ustanovenia pri uzatvorení kúpnej zmluvy a teda už uvedená žaloba spôsobila, že žalobkyňa mohla a mala mať pochybnosti o platnosti nadobúdacieho titulu. Poukázal na rozhodnutie NS ČR z 30.8.2007, sp. zn. 22 Cdo 459/2007. Žalobkyňa vo svojom odvolaní tvrdí, že jej rozsudok Okresného súdu Galanta, č. k. 7C/173/88-9, nebol nikdy doručený, že uvedenému konaniu nerozumela, nakoľko slovenský jazyk v tom čase (tak ako aj teraz) neovládala a že tomu konaniu nerozumela. Tu poukazujú na to, že žaloba o určenie vlastníckeho práva bola v predmetnej veci podaná ešte dňa 01.07.2016. Žalobkyňa pritom začala prvý krát tvrdiť, že jej nemal byť predmetný rozsudok doručený, až na pojednávaní konanom dňa 27.1.2022, teda po 5 rokoch a 7 mesiacoch. Majú za to, že toto skutkové tvrdenie, ako prostriedok svojho procesného útoku použila žalobkyňa v rozpore s §153 ods. 1 a ods. 2 CSP a súd už na neho prihliadnuť nemá. Napríklad už vo svojom vyjadrení zo dňa 20.2.2022 uviedli, že doručením rozsudku vo veci 7C/173/88 muselo byť žalobkyňi zrejmé, že jej nadobúdaci titul bol zrušený. Žalobkyňa toto naše tvrdenie, že jej bol rozsudok doručený, nikdy pred tým nepoprela, až na poslednom pojednávaní, čo je približne po dvoch rokoch. Opätovne poukazujú na to, že žalobkyňa urobila v priebehu konania niekoľko podaní a vyjadrení, z ktorých vyplýva, že o predmetnom súdom konaní, resp. aj jeho výsledkoch vedela. Sama žalobkyňa v tomto konaní predložila zápisnicu z dedičského pojednávania zo dňa 21.2.2019, sp. zn. 21D/100/2017, Dnot 97/2019, v tomto konaní ide o listinu na č. l. 17. Z textu zápisnice vyplýva: „Pani A. B. uvádza, že bola v domnení, že rodinný dom, ktorý viac ako 30 rokov obýva, udržiava a zhodnocuje je v jej vlastníctve a to napriek tomu, že si je vedomá rozsudku z roku 1988, ktorý vyhlásil kúpnu zmluvu za neplatnú.“ Žalobkyňa ani v jednom zo svojich podaní nikdy neuviedla, že konaniu pod sp. zn. nerozumela, nakoľko v tom čase neovládala slovenský jazyk. Uviedla to rovnako až po 5 rokoch a 7 mesiacoch konania. Aj v Rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 3.11.1980, pod č.k. 7C/173/88, sa na strane 2. uvádza: „Odporcovia zhodne uviedli, že s návrhom nesúhlasia“ a rovnako „Z výpovede odporkyne v 3. rade bolo zistené, že žiadnu zmluvu čl. štátom neuzatvárala.“ Nejde pritom ani o to, čo bolo z jej výpovede zistené, ale o to, že bola pred súdom vypočutá. Teda buď mala v konaní

ustanoveného tlmočníka (čo už teraz s odstupom času nezistíme) alebo slovenský jazyk ovládala na dostatočnej úrovni. Je vylúčené, aby súd nepríbral do konania tlmočníka, pokiaľ by pri jej výpovedi zistil, že slovenský jazyk neovládala. Žalovaní 1. a 2. majú s určitou vedomosťou o tom, že žalobkyňa ich rodičia opakovane osobne kontaktovali, aby ju urgovali ohľadne vystažovania sa, keďže sa niekoľko krát osobne zúčastnili takých stretnutí. Majú vedomosť aj o tom, že došlo k dohode o tom, že jej vrátia kúpnu cenu až potom, ako sa vystažuje, hoci pri tomto stretnutí neboli osobne prítomní. Keď boli niekoľkokrát s ich rodičmi za žalobkyňou, na dome nikdy žiadne prerábky nevideli. Pokiaľ však aj žalobkyňa neskôr vykonala nejaké rekonštrukčné práce, musela vedieť, že investuje do cudzej nehnuteľnosti.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) g) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalobkyňou, a to so zameraním na posúdenie, či súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru ohľadom splnenia podmienok vydržania vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu na nehnuteľnosti.

Podľa § 130 ods. 1 OZ, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 134 ods. 1 OZ, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 228 ods. 1 CSP, výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnyimi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 153 ods. 1 a 2 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. (ods. 2) Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

V predmetnej veci odvolateľka namietala predovšetkým tú skutočnosť, že počas plynutia vydržacej doby nenadobudla vedomosť o tom, že by kúpna zmluva uzavretá formou notárskej zápisnice č. N 428/85, Nz 385/85, ktorou bol prevedený spoluvlastnícky podiel právnych predchodcov žalovaných 1. a 2. k predmetným nehnuteľnostiam na žalobkyňu, bola neplatná. Mala za to, že viac ako 30 rokov užívala nehnuteľnosti v dobrej viere, že je ich podielovou spoluvlastníčkou.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu

vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správny skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Nebolo sporným a zároveň mal súd prvej inštancie za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 7C/173/1988-9 zo dňa 03.11.1988, právoplatným dňa 15.12.1988 súd určil, že Kúpna zmluva uzavretá medzi D. E. ako odporcom 1. a súčasne predávajúcim a I. E. ako odporkyňou 2. (predávajúcou) a odporkyňou 3. A. B. ako kupujúcou dňa 25.09.1985, ktorou zmluvou bol prevedený spoluvlastnícky podiel na Nehnuteľnosti, je neplatná. Z výsledkov zistení súdu prvej inštancie je zrejmé, že súdny spis sp. zn. 7C/173/1988 sa už v archíve nenachádza, okrem samotného rozsudku.

Jednou zo záruk právnej stability je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného súdneho rozhodnutia. Materiálna stránka právoplatnosti súdneho rozhodnutia sa prejavuje predovšetkým v záväznosti rozhodnutia, a to najmä subjektívnej záväznosti súdneho rozhodnutia pre strany konania. Akonáhle súd právoplatne rozhodol o neplatnosti dotknutej Kúpnej zmluvy, od ktorej odvodzuje žalobkyňa svoje presvedčenie o nadobudnutí vlastníckeho práva k Nehnuteľnostiam, nie je na mieste spätne spochybňovať a už vôbec nie zo strany odvolacieho súdu skúmať, za akých podmienok súd vo veci sp. zn. 7C/173/1988 konal a rozhodoval vo svetle toho, že by pre žalobkyňu, ktorá v konaní sp. zn. 7C/173/1988 vystupovala na strane žalovaných, nemal byť uvedený právoplatný rozsudok záväzný. Subjektívne dojmy a pocity žalobkyne z pojednávania, ako aj celkovo súdneho konania, ktorého sa v konaní sp. zn. 7C/173/1988 zúčastnila, sú právne irelevantné. Pokiaľ aj právni predchodcovia žalovaných, ktorí v konaní sp. zn. 7C/173/1988 takisto vystupovali na strane žalovaných uviedli, že predmetnú Kúpnu zmluvu považujú za platnú, žalobkyňa bola stranou konania a nebol z jej strany dôvod prikladať názoru právnych predchodcov žalovaných väčšiu dôležitosť alebo váhu, ako samotnému rozhodnutiu súdu.

Žalobkyňa tiež uviedla, že súdne rozhodnutie č.k. 7C/173/1988-9 jej nebolo doručené a podpis na doručení nie je jej. V tomto smere sa vyjadrenia žalobkyne javia ako rozporuplné a účelové. V dedičskom konaní po por. D. E. č.k.: 21D/100/2017-13 zo dňa 21.02.2019, odvolateľka v sprievode osoby ovládajúcej slovenský jazyk výslovne uviedla, že „si je vedomá rozsudku z roku 1988, ktorý vyhlásil kúpnu zmluvu za neplatnú“. Žalobkyňa aj v žalobe jednoznačne uviedla skutkové tvrdenie, že „predmetné konanie bolo na príslušnom súde vedené pod č.k. 7C/173/1988, v rámci ktorého súd určil, že vyššie uvedená kúpna zmluva ... je neplatná“, z čoho vyplýva, že o rozhodnutí súdu mala vedomosť; vôbec sa nezmienila o tom, že by súdnemu konaniu nemala rozumieť, ani na základe akých iných skutočností (okrem vyhlásenia právnych predchodcov žalovaných, že s návrhom (žalobou) nesúhlasia) by mala nadobudnúť dojem, že je naďalej podielovou spoluvlastníčkou Nehnuteľností. Samotná žalobkyňa pritom priamo v žalobe uviedla aj to, že „po rozhodnutí súdu“ ostala v domnení, že právny vzťah založený Kúpnu zmluvou je naďalej platný. Je preto potrebné dať za pravdu súdu prvej inštancie, ktorý na takúto „novú“ námietku žalobkyne vznesenú až po niekoľkých rokoch od začatia súdneho konania, vyhodnotil v rámci sudcovskej koncentrácie konania ako neskoro uplatnenú.

Odvolateľka v priebehu konania pred súdom prvej inštancie s výrazným časovým odstupom a v rozpore so svojimi tvrdeniami uvedenými v žalobe namietla, že súdnemu konaniu sp. zn. 7C/173/1988 nerozumela. Nešpecifikovala, či po jazykovej alebo obsahovej stránke. Až v odvolaní uviedla, že údajne súdnemu konaniu nerozumela, lebo potrebovala tlmočníka a tento jej nebol ustanovený. V prvom rade sa žiada zdôrazniť, že spisový materiál sp. zn. 7C/173/1988 (okrem samotného rozsudku) sa nezachoval, preto nie je možné ani zistiť, či žalobkyňa (tam v postavení odporkyne 3.) tlmočníka v tom čase potrebovala a či jej bol ustanovený. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že zo str. 2 odôvodnenia rozsudku č.k. 7C/173/1988-9 je nepochybné, že odvolateľka bola ako strana konania – odporkyňa 3., vypočutá. Je

vyľúčené, aby konajúci súd vykonal výsluch strany konania bez toho, aby dotknutá strana porozumela položeným otázkam. Bez ohľadu na uvedené, odvolaciemu súdu neprináleží späťne skúmať postup súdu v právoplatne skončenom konaní sp. zn. 7C/173/1988.

Pokiaľ ide o žalobkyňou tvrdené investície do nehnuteľnosti, s uvedenými námietkami odvolateľky sa súd prvej inštancie vysporiadal v bode 22. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd len dodáva, že tvrdené investície do nehnuteľnosti zo strany žalobkyne, ako aj dlhodobý vedený trvalý pobyt žalobkyne v nehnuteľnosti, nemajú nijaký vplyv na posúdenie otázky dobromyseľnosti žalobkyne o oprávnenej držbe nehnuteľností.

Odvolateľka vyčíta súdu prvej inštancie, že neprihliadol na ust. § 130 ods. 1 druhá veta OZ, podľa ktorého v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená. Dobromyseľnosť ako vnútorné psychické presvedčenie držiteľa sa preukazuje len nepriamo na základe vonkajších okolností a preto sa z hľadiska dokazovania ukladá dôkazné bremeno tomu, kto namieta oprávnenosť držby. V prípade preukazovania vydržania však dôkazné bremeno viazne na tom, kto tvrdí, že nadobudol vlastníctvo vydržaním. (Števíček, M. a kol., Občiansky zákonník I., Praha: C.H. Beck, 2015, str. 860) V predmetnej veci súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ohľadne preukázania dobromyseľnosti jej držby. V čase začatia plynutia vydržacej doby bola žalobkyňa dobromyseľná a držba bola oprávnená najdlhšie do doby rozhodnutia Okresného súdu Galanta č.k. 7C/173/88-9 zo dňa 03.11.1988, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté, že kúpna zmluva z 25.09.1985 ako nadobúdací titul vlastníckeho práva žalobkyne je relatívne neplatná. Od tejto doby nebolo možné držbu spoluvlastníckeho podielu 48/50 považovať za oprávnenú a žalobkyňu za dobromyseľnú.

Žalobkyňa v rozsahu odvolacích dôvodov mala za to, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobkyňou v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobkyňa sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Napadnutý rozsudok tak nie je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

Na základe vyššie uvedeného potom odvolací súd, vo výrokoch vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie, včítane závislého a vzhľadom na spôsob rozhodnutia aj vecne správneho výroku II. o náhrade trov prvoinštančného konania, s použitím § 387 CSP potvrdil.

V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Žalovaní 1. a 2 boli v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešní, preto im odvolací súd priznal náhradu trov konania voči žalobkyňi v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie

po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).